

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Az abonyi „Kath. Munkás-egylet” életéből.

Kath. M.-egylet estélyére írta és felolvasta: **Veverán István.**
I.

Mit mondjunk e fiatal egyletről? Van-e multja, felhasználta-e az időt, amit átélt? Kiaknáztta-e a kínálkozó alkalmat s nem tévesztette-e el a czélt, mit maga elé tűzött? Igyekezett-e a fennmaradás alapját lerakni? Van-e valami nyoma működésének; nem élt-e hiába?

A víz csendes tükrén buborék képződik, — szivárvány színeket tükröztet vissza, — gyönyörködte a szemet, — egy pillanat csak az élete, — elpattan, — apró vizrészei visszahullanak, — levegő lelke elszáll s nincs többé. — A himes szárnyu lepke alig hogy máma kiröppen, eljátszadozik a napsugarakon, — édes nedvet keresgél a virágok kelyheiben, — estére nyugodni elül a levelek sátorában s reggelre kelve már halott. Mily rövid az életük s mégis élniök kell; nélkülök is felviradna mindennap, nélkülök a világrend sem zökkene ki rendes menetéből. Létrejötték, megtették pályafutásukat mit az Alkotó eléjük szabott s aztán megszűntek. Ilyen a természet háztartása: rövid és hosszabb életü jelenségek történetének láncolata, az idők teljében, az idők múlásában szintén benne van. Ugyanakkor, a mikor egy buborék elpattan, vagy egy bogárka kimul, úgy lehet egy nagy lélek

száll ki porhüvelyéből, avagy valamely természetierő rengeti meg a földtekét, vagy valamely világhírű tény játszódik le, talán egy rettenetes háboru nyer befejezést. — Minden ami a világ berendezéséhez tartozik, az idők rohanásában nem születnek hiába, nem működnek nyomtalanul.

A társadalmi élet kis világában egyes embereknek úgy, mint egyes egyleteknek, isteni és emberi törvényekkel ki van jelölve feladata, életpályája. A szerint amint az ember, vagy egylet élete rövidebb vagy hosszabb, aszerint története is rövid vagy hosszú. És ha mégis e szabálytól eltérést találunk, csak onnét van, hogy egyik-másik az időt jobban felhasználta, élete eseménydusabb volt, esetleg nyomtalanul engedte maga fölött elröppenni a kérlelhetlen gyorsaságú időt.

A „Kath. Munkás-egylet” bár csak rövid időre tekinthet vissza, mindazonáltal fiatal élete igen tanulságos. Kevés idő alatt sokat küzdött a nélkülözésekkel, de még többet bizott, reményelt. E pár szóban foglalható össze 6 éves tennállásának jellemző története.

Vessünk néhány pillantást vázlatos történetére!

1893. jan. 15-én, nemes elhatározástól lelkesített sok szegény ember óhajára tartatott meg az alakuló gyűlés a felállítani szándékolt „Munkás-egylet” érdekében. Gyorsan haladtak az előmunkálatok, mert oly egyének vették kezükbe az ügyet, akik a

munkás néposztály művelődési törekvéseit nem csak képesek voltak előmozdítani, hanem saját meggyőződésük is sarkalta őket; akár csak önmaguk jól felfogott érdekeit szolgálni törekedtek volna. — Somodi István, az egylet lankadatlan elnökének utanjárása mellett, Király János utmutatásával, Temesközy Gerzson, jelenleg „Abony” felelős szerkesztőjének tollával létrejött az egylet s 1893. márcz. 19-én belügyminiszteri leg megerősített alapszabályzatával jogos helyet foglalt el a többi egyletek között. Az egyleti élet lassan haladt előre; a nélkülözések ezer bajai jelentkeztek fokról-fokra, amint az öntudatos tevékenységet akarta volna kifejteni.

Tag volt elég. Azonban a tagdíj hátralékok özöne megsibbasztották s elnyomták az egylet fejlődését. Az összetorlódott nehézségek dacára, senkinek sem jutott eszébe az egyletet, — még a kezdet-kezdetén megsemmisíteni engedni. Az ingadozás bizonyos mértékben észlelhető volt, ami az egyletet egy életre való ötletre ébresztette s ez abban állott, hogy czime elébe a „Katholikus” jelleget illesztette. Szép emlékű adminisztrátorunk Viz Zoltán buzgólkodásából a megváltozott jellegű egylet alapszabályai átalakítottak s miniszteri leg megerősítve szolgáltak az 1894. jun. 24-én új mezbe öltözött „Kath. Munkás-egylet” alapjául.

Az a 6 év, melyet az egylet átélt, tanúságot tesz életképességéről. Kicsinyben megfelelt mindazon feladatoknak, melyeket

TÁRCZA.

Epigramm.

Bánt az, hogy meg nem értjük egymást,
De hát, hogy is lehetne angyalom,
Neked az én fájdalom játék,
Nekem a te játékos fájdalom.

VARGYASI.

Az obszesz.

Az „Abony” eredeti tárczája.

Írta: **BÁCSI.**

(Folyt. és vége.)

Vonatkozott pedig ez az utóbbi észrevétel Karikó uramra, aki most tette be maga után a kisajtót s szerencsés jó napot kívánva lépett a komiszáros elé, aki udvariasan fogadta s kérdezte, hogy mi jót hozott?

— Egy pár szavam volna, kérem alássan, ha terhére nem volnék.

— Hivatalos?

— Ugy felig-meddig.

— Akkor menjünk a szobába, — belépve, vendégét leültette s kérdezte:

— Mi lenne az a pár szó Karikó uram?

— Csak azt volnék bátor kérdezni, hogy van-e már valami hír a Sipos uram gyilkosa felől?

— Bizony, bizony Karikó uram, még eddig semmi nyomra nem akadtunk. Miért kérdi kegyelmed?

— Azért kérem alássan, mert én már találtam egy nyomot.

— Nyomot? Nem is tudtam, hogy Karikó uram is titkos perzekutor.

— Nem vagyok én kérem, — de az Isten — mások azt mondják, a véletlen — kezembe szolgáltatott egy Corpus delictit.

— Corpus delictit? Bűnjelt? Mi lenne az Karikó uram.

— Egy obszesz.

— Mi az? Azt a nyelvet nem értem. Magyarul mondja, micsoda az.

— Magyarul kérem . . . hát — hát — magyarul úgy hívják, hogy: eszimatalp hátsó alsó részén levő bőrlemezhalmozvány.

— Ezt meg úgy sem értem. Itt van az a . . . micsoda szesz?

— Itt van kérem; — azzal előveszi és oda nyújtja az obszeszt.

— Ohhohó! Karikó uram, hisz ez eszimasarok!

— A laikusok úgy hívják, de mi mesterek megtartjuk a technikus terminust.

— Jól van; de hát mennyiben bűnjel ez a eszimasarok?

— Annyiban kérem, hogy ott találtatódott abban a szobában, melyben Sipost megölték.

— Nem lehet az Karikó uram, hiszen mi akkor szorosán megkerestünk minden zeget-zugot, ezt is csak megtaláltuk volna.

— Megengedem kérem, hanem ez az obszesz be volt szorulva a padló lyukába, melyből a göcs kiesett, az is lehet, hogy vér is volt rá ömlöve.

— S hogy jutott hozzá Karikó uram?

Karikó aztán elbeszélte, a mit az inasától hallott, megtoldva azzal, hogy ő személyesen ott volt, látta és félre is tette azt a deszkát, melyben az obszesz volt.

— Nagyon helyesen van, — mondja a biztos, — de még eddig nem látok összefüggést a rabló és a eszimasarok közt.

— Van pedig kérem; mert ez az obszesz a rabló eszimatájról való.

— Olyan bizonyosan tudja?

— Igen, mindjárt megmagyarázom . . . Ebben a pillanatban halk kopogás után kinyílt az ajtó s a hadnagy kérdezte, hogy találhat-e a szakácsné?

— A szakácsné várjon, — utasítja a komiszáros, — ti pedig teritsetek egygyel többre; Karikó uram itt marad ebéden.

A hadnagy kilépett, Karikó uram szabadkozott, hogy így, meg úgy nem érdemes rá, de a biztos levette a köpenyegét s sürgette a magyarázatot.

A majszter aztán elmondta, hogy az az obszesz nem lehetett jó járásban levő emberé, mert az világoson, nappal, vagy gyertyafénynél jár, meglátta volna a lyukat, vagy ha véletlen mégis belelép is, lett volna ideje szépen kihuzni: ellenben a rabló a sötétben s a Sipossal való nagy tusakodásban léphetett bele s nem vette észre, hogy levált az obszesze.

alapszabályában foglalt. Könyvtárat állított fel, szorgalmasan olvasgatták a lapokat, a munkás osztály érdekében egyesekhez és hatóságokhoz lépések tettek; felkarolták a hazafiságot s az egyet számbeli és anyagi gyarapítását e hajlék megvásárlásával a jövőre nézve biztosították; a vallásosság megőrzésére és védelmére egy új gócpontot hódítottak meg.

Futólagosan felsorolt mozzanatok után, álljunk meg kissé s tegyük elmélkedésünk tárgyává az egyletnek magatartását abból az időből, amidőn az ország több helyein a szocialista mozgolódások oly nagy hullámokat vertek fel a nép között, hogy az államhatalom legvégső eszközeinek hathatós beleszólását volt kénytelen alkalmazni, a gazdasági válságot előidézni törekvő elharapódzott villongások elnémitására. — Abonyban is akadt egy-két konkolyhintő, hogy itt is felháborgassák a békés munkásnépet, hogy őket is a dologtalanság útjára terelve, mások becsületes munkájával megszerzett birtokainak feldarabolására vezessék. A lázítók itt czélt nem értek s ez legfőbb s elévülhetlen érdeme a fiatal, de hivatásának s a magyar józan felfogás magaslátán álló „Kath. Munkás-egylet”-nek. — A szocialismus iránti ellenszenvnek, az egyleti ráhatásán kívül, itt Abonyban történelmi indoka is van.

Abony lakosságának tulnyomó része, e város keletkezése óta, munkás népből állott azok szolgálatában akik Abony határát, mint nemes urak, fejedelmi kiváltságból, örökiés vagy becsületes birtokba szerzés által sajátjuknak tekintették. Az a szegény munkás nép tehát, mely 48-ig a nemesnek muszájából, panasz szó nélkül robotolt, a szabadság, egyenlőség és testvériség korszakában, az egyéni alárendeltség megszűnte után sem lépte át az úr és munkást elválasztó határt. A jobbágyság megszűnte után, már nem volt muszáj dolgozni másnak, de az önfenntartás ösztöne munkára, a szándékosan végrehajtandó dologra vezette a munkás népet. Dolgoznia kellett, ha megélni akart.

A szabadságot nem értelmezte szaba-

dosságnak, az egyenlőséget nem a birtok egyenlő részekre való feldarabolásában, a testvériséget nem a feldarabolt részek testvéries megosztásában találta, hanem úgy s abban az értelemben vette és magyarázza, mint azokat isteni és emberi törvények értünk s azok szerint cselekednünk engedik.

Önmaga ellen emelne fegyvert az a nép, mely a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméjét a saját szája ize szerint akarná megvalósítani. A nemzet meguhódításának három virága a szabadságharcz kiontott véreből fakadt; elhervasztani holmi szerencsétlen szocialista zavargással: egyenlő volna a nemzeti alkotmány rombadöntésével, az ország elzüllésével, felérne egy második tatárpusztítással. — Az abonyi munkásnép ilyen gyászos állapotot nem óhajtott, szocialista lenni nem akart!

(Vége köv.)

Közgyűlések.

I.

Az „Abonyi Casino” m. hó 28.-án tartotta Kostyán József elnöklete alatt rendes évi közgyűlését. A Teszáry László igazgató által készített és felolvasott évi jelentést a közgyűlés egyhangulag helyeslőleg tudomásul vette, azután a számvizsgáló bizottság véleménye alapján Lukács Gyula pénztárnoknak 1899. évre nézve a felmentvényt megadta.

A Casinonak 1899. évben 47 rendes és 8 hónapos tagja volt és

bevételei	1213 frt 54 krt
kiadásai	1178 frt 77 krt

tettek ki, tehát maradt az év végén készpénzben 34 frt 77 kr.

Ezután megejtettek a választások a következő eredménnyel:

Megválasztottak: Elnöknek: Gulner Gyula. Igazgatónak: Teszáry László. Pénztárnoknak: Lukács Gyula. Jegyzőnek: Rudnyánszky László. Könyvtárnoknak: Bogyó Sándor. Választmányi tagoknak: Antos István, Antos Béla, Csupkay Ferencz, Dobozy Gábor, Gaál Gyula, dr. Györgyi József h. igazgató, dr. Halmi Adolf, Háy Mór, Kostyán József, Komáromy József, Kubicsék János, Laczkó Pál, Lederer Lajos, Neppel Ferencz, Sivó Jenő, Szánthó Elek. Számvizsgáló bizottsági tagoknak: Csupkay Ferencz elnöklete alatt Kubicsék János, Goldschmid Lipót és Véli Miksa.

sék az itt lakókat holnapra, a falusiakat holnaputánra berendelni az ünneplő eszímájukkal együtt, akit otthon nem találunk, hozzák be a eszímáját.

— Meglesz és ha sikerül a fogás, Karikó uramé lesz a dícsőség.

— A dícsőség az Istené . . . . .

— Amen, — szakítja félbe a biztos. Most pedig menjünk ebédelni s egy pohár apertoriumra.

Kiléptek a folyosóra, hol a komiszáros a napos hadnagynak megparancsolta, hogy ebédutánra mindnyájan álljanak elő s vendégét bekísérte az ebédlőbe.

Másnap kilencz órára már vagy 25 legény állott az udvaron s a folyosón is volt néhány eszima a falhoz támasztva, midőn a komiszáros szólt:

— No legények jertek be egyenként, Karikó atyamester uram akarja látni a eszímátokat, hogy mennyit kopott a kis farságon.

A legények mosolyogva vitték be a eszímát, Karikó uram mindegyiket előlről, háturól, oldalról megnézte s holmi tréfás megjegyzéssel vizsgálta.

Megnézte mind, de semmi különöst nem találván, a legényeket elbocsátotta, annyit mondott, hogy a rabló nem helybeli.

A következő napon a vidékieket vizsgálta s a behívott legényeknél szintén nem találván semmi gyanusát, haza küldte, azután a szobába mentek, hol vagy három pár gazdátlan eszima várt a vizitációra.

Amint a második pár eszímát kezébe veszi, tüzezen vizsgálja még oldalvást is, azzal oda szól a hadnagynak:

A volt elnök: boldogult Márton Ferencznek arczkéjére vonatkozólag jelentetett, hogy Túry Gyula jeles festőművész azt február hó végén fogja elkészíteni és a Casinóhoz juttatni.

II.

Az „abonyi izr. nőegylet” január 31-én tartotta özv. Altman Gyuláné urhölgy elnöklete alatt rendes évi közgyűlését. Az ez alkalommal felolvasott elnöki jelentésből kitűnik, hogy az egyletnek 1899-ik évben 80 tagja volt és bevételei a következő tételből állottak:

Egyenleg áthozat mult évről	99 frt 13 kr.
Tagdíjakból befolyt	288 „ 59 „
Különféle adományokból és alap- tőke kamataiból befolyt	422 „ 40 „
Gyűjtésekből befolyt	115 „ 73 „
Vegyesekből	23 „ — „
Néh. özv. Weisz Mihályné hagyománya	100 „ — „
Néh. özv. Kurländer Mórné gyermek. alapítványa	50 „ — „
Összesen	1098 frt 76 kr.

Ellenben kiadásai a következő tételből állottak:

Szegény özvegyek rendes havi segélyezésére	311 frt — kr.
Szegény asszonyok részére vett tüzi fa ára	128 „ 20 „
Betegek és árvák segélyezésére	183 „ 50 „
Vegyesekre	40 „ 17 „
Az alaptőkéhez esatolva és külön elhelyezve	150 „ — „
Maradt az év végén készpénzben	285 „ 89 „
Összesen	1098 frt 76 kr.

Üdvös lenne, ha városunkban még több ilyen egylet gyakorolná a jótékonyt.

III.

A „Pestmegyei abonyi takarékpénztár” közgyűléséről.

A „Pestmegyei abonyi takarékpénztár” f. hó 4-én vasárnap d. e. 10 órakor tartotta Kostyán József elnöklete alatt 30-ik évi rendes közgyűlését. Elnök megnyitván a gyűlést, konstatalta a határozatképességet, mire a jegyzőkönyv vezetésére Véli Miksa, annak hitelesítésére pedig Richter Béla és Szombathy János kérték fel. A felolvasott igazgatósági jelentésből kiemeljük a következőket: „Az ősz óta tartó rendkívüli pénzsűke és drágaság, amely nemcsak Magyarországot, hanem Európa összes államait annak idején nagyban foglalkoztatta, sőt majdnem pénzügyi válságba sodorta, a helybeli takarékpénztárt egyáltalán nem érintette. Ezt a betevő közönségnek iránta tanusított bizalmának köszönheti, amennyiben egész év alatt, tehát az abnormalis viszonyok bekövetkeztekor is

— Ugyan Csöndes, hozzon egy pohár vizet egészen megszomjaztam.

— Ferencz — mondja a biztos, — eredj, hozz egy karafina bort csak nem iszunk vizet. Mikor Ferencz kiment, oda szól Karikó a biztosnak:

— Nem vagyok én szomjas, de nem akarom a Csöndes előtt szólni: ennek a gazdája a gyilkos, a eszímára mutat.

— Hogy-hogy Karikó uram?

— Ennek a ballábasnak az obszesze maradt Sipos uramnál.

— De hiszen van rajta sarok.

— Van ám: — de nem én csináltam rá, tessék csak megnézni s a jobblábasával összehasonlítani.

A komiszáros nézi, forgatja s azt a megjegyzést teszi, hogy nincs a közt semmi különbség.

— Nézzd meg már Ferencz te is, szól a Forthozó hadnagyhoz.

Az is nézi s rámondja, hogy olyan egyforma az, mind a verébtolyás.

— Magyarázza meg hát a különbséget Karikó uram, mert ez nagyon fontos.

— Bizony — tóditja Csöndes — fontosabb ez a fontos talpnál.

Karikó feloldalról lenézi a hadnagyot, azután a biztosra pillant.

Az észreveszi s a hadnagyot rendre utasítja:

— Ferencz! Nincs helye a tréfának, criminelis dologról van szó.

— Engedelmet — szól amaz meghunyász-

— Ebben van valószínűség, de hogy indulunk el ezen a halvány nyomon? Csak nem gondolja Karikó uram, hogy az a betyár idehozza mutogatni a sarkatlan eszímáját? — kérdi a biztos.

— Maga jó szántából nem; de a tekintetes ur behozatja vele.

— De erről a sarokról még nem tudom ám, hogy ki a rabló?

— Kérem emberek vagyunk, nem tudhatunk mindent, kiki csak a maga mesterségében otthonos. Ez már az énszakmám, s éppen azért jöttem, hogy segítsék.

— Kivánsivá tesz Karikó uram.

— Tessék figyelni. — Ezt az obszeszt, és így a eszímát én csináltam.

— Egészen bizonyos ebben? — kérdé érdeklődve a komiszáros.

— Egészen, — felel Karikó — az már nem volna rendes dolog, ha a magam munkájára sem ismernek, most már tetszik látni, ez az obszesz magas, illet csak legényeknek csinálunk; e mellett nem is régi, legfőlebb egy esztendő, most már nem nagy dolog lesz 43 legényt behivatni s a eszímáját megvizsgálni.

— Jó, de ha már eddig megcsináltatta a sarkot?

— Nem tesz semmit; megismerem én a más babrálását az én munkámon.

— Jól van Karikó uram, megpróbáljuk; ebéd után kiürjük a beidézendőket; azonnal elküldök a könyviért.

— Ne tessék, nincs nekem semmi könyvem, itt vannak az én kuntsaftjaim felírva, mond büszkén Karikó s a homlokára mutat. Majd leírom én külön a helybelieket, külön a vidékieket, tes-

annyi tőke állott rendelkezésére, hogy nemesak kielégíthetett minden jogos hiteligényt és ezáltal kölesön-állományát gyarapította, hanem amellet, hogy 1899. évben egyszer sem vett visszleszámitolási hitelt igénybe, még részéről volt egyes társintézeteknél tartalékképen nagyobb összeg állandóan elhelyezve. — Utóbbi körülménynek tudható be, hogy amidőn tavasszal a betevőknek 100000 forintot felüli összeget kellett néhány nap alatt kifizetni, ebbeli kötelezettségüknek saját készletükből voltak képesek megfelelni. Ezzel kapcsolatban felemlítik, hogy a fent érintett összeg is rövid idő múlva ismét visszafolyt az intézet pénztárába, ami kitűnik abból, hogy az év végével a betét-állomány már újra 646000 forintnyi összeget ért el.

Hogy a tiszta nyereség és a javasolt osztalék — dacára annak, hogy nem kellett a drága kamatot fizetni — az előző évinél nem nagyobb, az egyrészt annak tulajdonítható, hogy abban az előnyben, melyben az intézetet a betevők részesítették, viszont az igazgatóság a kamatok számításánál az adókat részesítette, arra számítván, hogy ezen lojális eljárásuk a jövőben fog az intézet javára gyümölcsözni. Másrészt a váltó tárczából minden olyan követelést, amelynek biztosságához csak a legkisebb kétely fért, leírásba hoztak. Egyébiránt az üzlet a normalis viszonyok között mozgott és csekély különbséggel az előző év színvonalán maradt, ami kitűnik abból, hogy:

1899. évben az összes forgalom kitett	4.302754	frt
„ év végével a betét állomány	646000	„
„ „ „ a kölesön	696913	„
„ „ „ társint. elhelyezve volt	49000	„
„ évi tiszta nyereség kitett	11242	„

Ezen tisztanyereség felosztására nézve javasolták, hogy a tartaléktőkéhez csatoltassék 1116 frt az igazg. és felügy.-bizottság tiszteletdíjára fordítottassék 1786 frt jutalékra és jótékonykezéltre fordítottassék 340 frt osztalékra részvényenként (névérték után 10%) 8000 frt.

Ha ezen felosztási tervet jóváhagyatik akkor, úgy a szelvények beváltását, mint a részvények bemutatása ellenében az új szelvényívek kiadását f. hó 5-én megkezdik.

Ezután felolvasztatták a felügyelő-bizottság jelentése, melyben nevezett bizottság jelenti, hogy 1899-ik évben a „Pestmegyei abonyi takarékpénztár“ ügyvezetését állandóan éber figyelemmel kísérte, pénztárát és könyveit évközben többször átvizsgálta és úgy az ügykezelésnél, mint a könyvelésnél mindenkor a legszigorubb rend és pontosságról szerzett meggyőződést. Az intézet 30-ik évi működéséről eléje terjesztett zárszámadást átvizsgálta, a fő és segédkönyvekkel összehasonlította és azokkal mindenben megegyezőnek találta. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági indítványt magáévá tette és azt a közgyűlés-

nek is elfogadásra ajánlja. Mire a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul vette és 1. a betérjesztett 1899. évi mérleget jóváhagyta és a 11242 frt tiszta nyereség felosztását tárgyzó igazgatósági indítványt egyhangulag elfogadta. 2. Ugy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak az 1899. évre nézve a felmentvényt megadta.

Végül megejtették a választások és Antos Béla a szavazatszedő-bizottság elnöke kihirdette a következő eredményt: Megválasztottak: Igazg. elnöknek: Gaál Gyula. Igazg. tagoknak: Laczkó Pál, Goldschmid Lipót, Pintér Gyula és Lukács Gyula. Felügyelő-bizottsági tagoknak: Neppel Ferencz, Szánthó Elek, Gumer Gyula, Busztin Adolf és Háty Mór.

Más tárgy hiányában ezután elnök a gyűlést berekesztettnek nyilvánította.

V—i.

IV.

— **A helybeli ipartestület** évi rendes közgyűlése a múlt vasárnap d. u. tartatott meg saját helyiségeiben a tagok nagy érdeklődése mellett, Dobozy György elnöklésével. Az évi jelentés, mely a testület előjáróságának múlt évi működését, tevékenységét mutatja, felolvasztván, az a múlt évi helybeli ipari forgalmat nem valami kedvezőnek tünteti fel, mit főleg a pénz általános megdrágulásának tulajdonít. A tagok létszáma ez idő szerint 169 rendes és 1 tiszteletbeli (Kovács József). Munkában állott az elmúlt évben 98 segéd, beszegődött 26, felszabadult 27 tanonc, kiadatott 30 munkakönyv. — Bevétel volt 1329 frt 96 kr. Kiadás volt 1005 frt 59 kr., melyből betáblázott tartozásra 527 frt 34 kr. ment. A testület jelenlegi tartozása 1300 frt. Tagdíjban igen sok a hátralék, mert a múlt évben 787 frt tartozással szemben csak 279 frt folyt be. Az 1900. évi költségvetés bevétele 1978 kor. 74 fillér, kiadása 1485 kor. 10 fillérben állapított meg. Járdány Imre indítványára Király Ferencz jegyző fizetése 160 koronáról 200 koronára emeltetett egyhangulag. 80 korona behajthatatlan tagdíj töröltetett. Majd a tisztkar megválasztása ejtetett meg. Elnökké újból s egyhangulag Dobozy György választott meg. Elöljárók lettek: Kosztolnik János, Nagy András, Zelenka Pál, id. Csizmadia Imre, Járdány Imre, Juhász István, Gaál Ferencz, Polónyi István, Varga Péter, Meleg István, Imrek János, Holitz György. Számvizsgálók: Kapala Sándor, Molnar Lajos, Sztahó Lajos.

— Ugy jól van; tehát holnap 11 órakor legyen szerencsém. —

Másnap 11 órára pontosan megjelent Karikó de bizony egy negyed is elmúlt, midőn beállított Csontos Józsi, hogy megjelent a komiszáros úr parancsolatjára.

— Tied ez a csizma? kérde a csizmát Csontos elé tartva.

— Az enyém kérem alássan.

Ekkor a biztos leült az íróasztal mellé, mintha valami írást tanulmányozna, azonban a szemben levő tükörről a legény minden mozdulatát figyelemmel kísérte.

A szót Karikó vette át.

— Mért haragudtál meg rám Józsi öcsém?

— Nem haragudtam, nem is haragszom.

— Dehogy nem; hiszen mással dolgoztatsz.

— Nem dolgoztatok én; dehogy hagynám el maiszter uramat.

— Ezt az obszeszt mégis mással csináltattad?

— Vagy úgy, hát hirtelen kellett, nem értem rá beküldeni.

— Hát hol vesztetted el a régit?

— Abonyban az andrási vásáron, tudja kigyelmed, nagyon ragadós az abonyi sár.

— De már azt nem hiszem; az én obszeszetem nem veszi le a sár.

— Higyje el kigyelmed, hogy ott maradt le.

— Hát akkor, hogy kerül az abonyi sárból a komiszáros úr asztalára a régi?

— Elvörösödött a legény, — ami nem kerülte ki a biztos figyelmét, — de henczegéssel akarván elűzni a dolgot, fitymálva oda szóllott:

MI UJSÁG?

— **Adományozás.** Özv. Blaskovich Albertné közjótékonyágáról ismert nagylelkű urnő, azon alkalomból, hogy a róm. kath. Munkás-Egylet tiszteletbeli tagjául választotta meg, — az egylet javára 10 koronát adományozott.

— **Egyletek köréből.** Antos Béla, a r. kath. Munkás-Egylet által megválasztott egyik tiszteletbeli tag, az egylet javára egy 10 koronás aranyat adományozott.

— **Thea-estély.** A róm. kath. olvasóegylet helyiségeiben f. hó 15-én egy thea-estély (thee dan san) rendeztetik egy intelligens zártkörű társaság által, mely Papp Péter, Veverán István és Temeskőzy Gerzson szavallata és humoros felolvasásaikkal kezdődik s tánczezal végződik. — Nálunk szokatlan az ily multság, pedig sokkal kedélyesebben s ami fő — sokkal olcsóbban — lehet ily társas összejöveteleken mulatni. Hiszük, hogy ez is igen szépen fog sikerülni, mit szívünk-ből óhajtunk.

— **Az abonyi iparos ifjuság** f. hó 18-án az ipartestületben álarozos-bált rendez. Ezek igen szép anyagi sikerrel járnak. Belépti díj 1 korona. A fölülfizetések köszönettel fogadtatnak ugyan és hírlapilag is nyugtáztatnak, de semmiféle jótékonyezél megnevezve nincs.

— **Márton Ferencz emléke.** A Kisfaludy társaság legutóbbi ülésén Vargha György emlékbeszédet tartott nagynevű írónk bold. Abonyi Lajosról. Kiemelte, hogy Abonyi a magyar nép költője volt, melyet nála jobban nem ismert senki. Elbeszélései, regényei, népsziművei mind megannyi példái erős megfigyelő- és jellemző tehetségének. De írói működésének tetőpontját népies elbeszéléseiben érte el. Nemcsak nyelvét, de beszédmódját is ismeri a népnek; hiszen annyiszor vegyült közéjük s oly élvezettel hallgatta meséiket, tréfáikat. Abonyi a magyar nép lelkét szóllaltatta meg, a magyar nép romlatlan lelkét. Haláláig hű és igaz harcosa volt a magyar szellemnek.

— **Népesedési mozgalom.** Járásunk 9 községében az elmúlt 1899. év népesedési mozgalma a következő számadatokat tünteti föl:

	Született	Elhalt	Házasság kötött
Abony	625	511	132
Jász-Kara-Jenő	340	189	65
Tápió-Szele	292	217	75
Rékas	215	219	45
Tápió-Györgye	196	130	40
Ujszász	195	114	34
Kocsér	174	73	30
Tószeg	171	118	27
Törtel	137	103	38
Összesen	2345	1674	486.

— Az nem az én csizmámról való, akár hol vette kigyelmed.

— Ne mond azt öcsém, csak ismerem a magam munkáját.

— Eh, azt csak azért mondja, mert rosszul esik, hogy mással dolgoztattam. Nem bitelbe dolgoztatok; ahoz viszem, akihez akarom. Kár volt ezért a haszontalanságért betörekedtetni.

Erre a szóra felállott a biztos s oda szól a legényhez:

— No, hogy hijába ne essék a betörekedésed, én is kérdezek valamit. Megtudnád-e mondani, hol voltál október 30-ra virradóra?

Elfehért a legény, csak ötölt-hatolt:

— Október 30-ra viradóra. Bizony nem tudom kérem alássan.

— No hát megmondom én. A Sipos József uram házában egyedül, vagy többedmagaddal megöltétek, kiraboltátok. Majd a bíróság előtt bebizonyíthatod, ha éppen másutt lettél volna. — Ferencz! Tizenöt fontos vasat rá.

A Józsi nyakán ujnyi vastagságúra dagadt ki az ér s ha a Ferencz meg nem fogja, bizony még el is tántorodik.

Harmadnapra Csontos Józsit a boldogasszony halma fölött lobbázta a szél; két társára pedig 20 esztendeig fujdogált be az illovai tömlőcz ajtaja alatt.

Hanem Karikó uram is rájött arra a nem rendes dologra, hogy véralmáját a gazdasszony hordogatja, nem ugyan a maga, — hanem az első legény számára.

kodva — nem tudtam; azt hittem, hogy csak valami csizmalopás.

Karikó uram tudomást sem véve, most már a hadnagyról, a komiszárosnak magyaráz:

— Tessék ezt a jobblábas obszeszt nézni a körmivel lekaptarta a festéket, ezt én csináltam; minden lemez egyforma vastag, mintha pléhből volna, egy darabból van mindegyik, azért itt a fugok egyenesek; tessék a ballábast nézni, egyik lemez vastag, a másik vékony, dirib-darabból van összerakolva, a fugok görbék; kontármunka, inasmunka; fogadom, hogy a tekintetes úr csizmáján is ilyen van!

A biztos felemelte a lábát, megnézik a sarkat, hát biz az egyenlőtlen, girbe, görbe.

— Fusermunka, — mondja a mester — olyan obszeszt nem csinál ezen a vidéken senki, mint az enyém, ugy-e hát meg lehet ismerni az én munkámat?

— Kié ez a csizma? kérde a biztos

— Csontos Józsié, Vezsenyből.

— Azonnal nyergelsz másodmagaddal, még ma Vezsenyre mégy, az éjjel szétnéztek de okosan, reggel behozzátok Csontos Józsit, hadd vigye haza a csizmáját.

— Értem — szól a hadnagy, — sarkon fordult.

— Kérem tekintetes úr, mondja Karikó, a Józsit majd én examinálom meg.

— Óh Karikó uram, hisz az elébb mondta, hogy kiki a maga, mesterségét érti, megengedi ugy-e, hogy én már csak jobban értek a vallasáshoz.

— Kérem alássan, én csak a csizmára való nézve gondoltam, nem ám a rablásra.

— **Felolvasó-estély.** A „Kath. Munkás-Egylet” felolvasó-estélye mintegy 300 főre tehető különböző rangú és rendű nő és férfi hallgatóság előtt ment végbe. Hirling J. h. plebános, a munkás néphez alkalmazott szép megnyitó beszédjével vette kezdetét az estély. Veverán I. r. k. tanító az egylet vázlatos történetét olvasta fel, közben-közben szocialista ellenes elmékedéseivel tette érdekessé és értékesé dolgozatát. Pataki I. egyll. pénztárnok éreces hangon s talpraesett magyarossággal szavalta el Viz Z. „Szegényekhez” cz. költeményét. Akár csak a zene ütemei tánczkedelőre, éppen úgy hatott Temesközy G. „Abony” felelős szerkesztőjének éleczekben gazdag humoros felolvasása a hallgató közönség kedélyére. Kováts B. r. k. tanító változatos tartalmú költeményei szintén hozzá járultak ahhoz a magas fokú érdeklődéshez, mely a nagy számu közönségen végig vonult. A sikerdus estélyt Somodi I. egyll. elnök a szereplőkhez s a közönséghez intézett hálás szavai fejezték be: — Az egylet tisztviselőinek s a rendező-tagoknak az estély alkalmával kifejtett előzékeysége és tapintatossága ugy a vendégek fogadását, mint a terem feldiszipítését illetőleg elismerés illeti meg. — A „Kath. M.-egylet” a „Kath. Olvasó-egylet” példájára, h e l y e s i r á n y b a n halad.

— **Megőrült öngyilkos.** Spányik Verona, ki a mult hóban szengázzal megölte 12 éves leányát s magát is elakarta pusztítani, azonban most már a haláltól megmentetett, kettős bűnének súlya alatt még is össze roskadt, — mint halljuk — megőrült.

— **Betörések.** Havas Ignác Kossuth-téri üzletébe f. hó 5-én éjjel, ugy két óra tájban betörték s onnét mintegy 240 korona értékű vas, szivar és szerzám féle árukat elraboltak. — A tettesek — kik valószínűleg 3-an voltak — Oblath Zsigmond udvarán keresztül, Havas alsó épületén át jutottak az udvarba s ott először is a kis kapu keresztvasát lefeszítették, hogy menekülési utjokat biztosítsák, aztán a kis kapu mellett levő pince ajtót sarokvasáról kiemelték s ugy az üzletbe hatolt, ott mindenféle kézügybe eső árucikkeket, lakatokat, kávé daralókat, szerszámfélét, nagy mennyiségű szivart, üveges rumot, a kassza fiókot és még egy mellette lévő kifeszítve vitték magukkal. — A tettesek rendkívüli ügyességet és gyorsaságot fejtettek ki, mert a pince ajtó kifeszítésekor még akkora zajt sem ütöttek, hogy egy vékony deszka falon át a cselédek meghallhatták volna. Az üzletben a fiókokat oly csendesen fészítették ki s a sok nehéz árukat oly ügyesen pakolták össze, hogy az üveg ajtón keresztül az alvó család mit sem vett észre. — — S i v ó J e n ő földbirtokos koesi szinét pedig e közben f. hó 9-ére virradóra szintén feltörték s onnét nagy mennyiségű különféle finom lószerszámokat vittek el. — Mindenesetre nagyon fura, hogy az előbbeni rablás nyomozása alatt egy újabb betörés történik. — Ez és sok más bizonyítja, hogy a mostani ócska divatu strázsa rendszer idejét multa s más ily intézményről kellene gondoskodni. De ha már ez van is, az ellenőrzést másképen kellene gyakorolni. Hogy: megmondjuk szívesen akárkinek.

— **Járda-e, vagy áldogálda?** A város a mult évben téglát rakatott le az utszéleken. Fainan meg van az csinálva; lehetne rajta jönni menni, ha az áldogáló közönség el nem foglalná. Így azonban — különösen ünnep napokon, meg heti vásár alkalmával — lehetetlen rajta közlekedni, ugy elállják az utat. A járó-kelő közönség érdekében felszólalunk tehát, hogy — ha ez az izé nem járdának, hanem az unatkozó közönség részére áldogáldának lett volna készítve — nem lenne-e méltányos ott az áldogálda mellett járdát is készíttetni, hogy a járó-kelő közönség — különösen sáros időben — ne legyen kénytelen az áldogáldát bitorolni. — hanem az unatkozó közönség hadd élvezze azt háborítlanul. — Az unatkozó közönség közé tartoznak azok a szolgálók is, akik falkástól összeállnak az áldogáldán, vizes edényeikkel eltorlaszolják az utat. Ezek részére lehetne talán egyes kitérő helyeket kitégláztatni, ahol unalmukat elűzhetnék, mert hát azoknak odahaza semmi dolguk sincs.

— **Igazán van.** Steiner Jakab (a nevek valódiságáért nem szavalolunk) polgártársunknak annyira felszaporodtak az adósságai, hogy jónak látta az üzletét beszüntetni és a neje, Weisz Regina neve alatt új üzletet nyitni. — A napokban Steiner Jakab részére postán érkezett egy kevés pénz, miről az értesítést az öreg Steiner Jakabnak vitték, aki az üzletváltozásokat már többször

megpróbálta. Az öreg fel is vette a pénzt, bár jól tudta, hogy az nem őt illeti.

— Minek vette fel maga az én pénzemet, mikor jól tudta, hogy az nem magát illeti — interpellál az ifjabb Steiner.

— Az a pénz engem illet — replikázik az öreg — én más Steiner Jakabot nem ismerek.

— Hát én ki vagyok?

— Te? . . . Te? . . . Te Weisz Regina vagy.

— **Dunát a Tiszával összekötő csatorna.** A kereskedelmi miniszternek egy nagy horderejű elhatározásáról értesülünk, nevezetesen: a miniszter a Dunát a Tiszával Budapestről kiindulólag hajókázható csatornával akarja összekötni s az erre vonatkozó intézkedéseket már meg is tette s az előmunkálatok, ugymint tanulmányok, felvételek és tervezetek foganatba vételére Hoszpótzky Alajos miniszteri osztálytanácsost küldte ki. Ha az országos fontossága mű létre jön, vírmegyéink közgazdasági és pénzügyi forgalma óriási lendületet nyerne.

— **Az olasz bor ellen.** Az olasz bor beözönlése ellen a badoesonyi borvidék bortermelői mozgalmat indítottak, mely czélból e vidék 62 községe Topalczán gyűlést tartott, melyből egy küldöttséget választottak „kereskedelmi miniszterhez, hogy az 1903-ban lejáró olasz borvám szerződést ne hosszabítsa meg, vagyis, hogy a 6 kor. 40 fill. borvám fölemeltessék. Ezen küldöttséget a miniszterelnök, a kereskedelmi és földmívelési miniszterek közösen fogadták. Az előterjesztett panaszra a miniszterelnök válaszolt. Ebből a válaszból az „Egyetértés” nyomán közöljök a következőket, mint a melyek bortermelő gazdáinkat érdeklik:

Hogy az önök panasz, kívánsága előttem jogosultnak látszik, azt készségesen kijelentem, mert jogosnak tartom, hogy midőn a bortermelő annyit áldoz s annyi kárnak van kitéve, aggódó gonddal kísérv munkája gyümölesét és igen helyesnek tartom, hogy figyelmünket felhívják ezen, Magyarország bortermelésének tekintetéből oly fontos ügyre. Ezt én jogosultnak tartom. Önök erre bennünket kettőzött figyelemmel hívnak fel és önöknek erre kettős választ adok: Nem áll ellentétben egyik sem a másikkal s önök megfogják érteni mindegyiknek a motivumait. Egyfelől azt vála-

laszalom, hogy ismerjük ennek a kérdésnek a fontosságát, tudjuk horderejét s az önök figyelmeztetését mindig szívesen vesszük abban az irányban, melyben ezen a téren működni fogunk, azt figyelmen kívül nem fogjuk hagyni. (Zajos éljenzés.) Ez válasznak első része A másik része az, hogy önök követel-jék, hogy mi — elsősorban én — önöknek itt akármilyen pozitív nyilatkozatot adjak: ezt én nem tehetem egyszerűen azért, mert nem szabad tennem. Nem pedig különösen azért, mert méltóztatnak tudni, hogy ilyen fontos, döntő szerepet játszó kérdések nem olyan természetűek, hogy nyilatkozatokkal lehessen preokupálni. Nekünk nem szabad egy irányban kézbe venni egy ügyet sem, ezt sem; hanem az érdekek egyeteméből s azon összhangból, melyen minden érdekek alapulnia kell, szükséges megítélnünk ezt a kérdést is. Ebben a kérdésben benne lesz az olasz bor kérdésének rendezése is. De pozitív nyilatkozatot tenni ezen a téren a szerződések tárgyalásnak megkezdése előtt nem lehet. Legyen elég, hogy elismerem és tudom, mennyire fontos a magyar bortermelőre ez a kérdés, az olasz bor klauzulának kérdése. Szerencsés lesznek, ha az eredmény olyan lesz, mely önöket is kielégíti.

— **Sajtóhiba.** Lapunk legutóbbi számában közölt költeménybe egy értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. A 7-ik sorban ugyanis „Ne tétovázzál” helyett „Ne távozzál” olvasandó.

Gondolatok.

A legnagyobb színpad az élet színpadja, a legjobb komédiások az emberek rajja.

Leghatalmasabb harc az életben az, mit a kötelesség érzete a szív érzelmeivel viv.

A szerelem olyan, mint valami szerves lény. Táplálékot kíván, különben elhervad és azután kihal.

A nők azt hiszik, hogy elég nekik meghódítani a férfit s azt majd a házasság bilincsei örökre fogva tartják. Milyen nagy tévedés pedig ez. . . .

A szerelem vétek azoknál, kiknek szeretni nem szabad.

Cakis az olyan ember él könnyen és boldogan a világban, ki a multat feledí, a jelennek él és a jövőre nem gondol.

T. I.

Forradalom a kosmetika terén

UJ! UJ! UJ!

ártalmatlan ártalmatlan

CRÉME ARISTOKRAT.

Bámulatos és meglepő hatásu **arcz és kéz-** crème; — **teljesen ártalmatlan és zsirmentes** készítmény; — a legrövidebb idő alatt eltünteti az arcz és kéz mindenféle tisztátalanságát u. m. szeplőt-, májfoltot-, bőratkát (mitessert) sőt hosszabb használat után az arcznak ránczait is elsimitja, eltünteti. **Hatásáért kezeskedem.**

Egy próba tégely ára **1 frt. 50 kr.**

Egy nagy tégely ára **3 frt. — kr.**

Poudre **Aristokrat** a legújabb arcz Poudre **teljesen ártalmatlan** anyagokból készítve, nappal vagy este használva rendkívül szép és elegáns arczszint ad. Kapható fehér, rózsas és crém színben.

Egy doboz ára **1 frt. 50 kr.**

Megrendelések vagy utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetők.

Léontine Clément
urhölgnél

Budapest, VII., Csengery-u. 8.